

Controle, controle

Marcel Levi is internist en bestuursvoorzitter van het AMC

beeld: De Beeldredactie, Peter Strelitski

Het spinnenweb van inspecties vertegenwoordigt gestold wantrouwen

Het afgelopen jaar werden wij in ons ziekenhuis elke twee à drie dagen geïnspecteerd. Een eindeloze stoet inspecteurs, visitatoren, auditors en controleurs trok aan ons voorbij. Nu zijn inspecties van kwaliteit en veiligheid van patiëntenzorg, opleidingsactiviteiten of uitvoering van research nog te begrijpen. Maar wat dacht u van inspectie proefdierwelzijn, informatiebeveiligingsinspectie, inspectie leefomgeving en transport, kernenergiewet-inspectie, gevaarlijkstoffeninspectie, inspectie genetisch gemodificeerde micro-organismen, inspectie waterleidingbesluit, inspectie bescherming persoonsgegevens, inspectie transport van gassen, arbeidsinspectie, provinciale inspectie van bouw en milieu, inspectie door de Voedsel- en Warenautoriteit, verkeersinspectie van het heliplatform, en nog een hele rij andere inspecties?

Een inspectie duurt gemiddeld twee of drie uur, maar vereist vaak een urenlange voorbereiding door verschillende mensen, onder andere vanwege het vooraf verplicht invullen van eindeloze vragenlijsten en het aanleggen van minimaal vuistdikke dossiers. Het is bijna ongelooflijk dat er tussen alle inspecties door nog tijd is om af en toe een patiënt te zien of een student te onderwijzen.

Er bestaat een eindeloze overlap tussen heel veel vormen van inspectie waarbij dezelfde vragen – maar dan net een beetje anders – keer op keer worden gesteld. En de eisen van de inspecteurs nemen alsmaar toe met steeds meer vraag naar detail en telkens weer meer papier. Grappig genoeg spreekt de kudde inspecteurs elkaar ook regelmatig tegen: een deur moet absoluut openstaan van de brandweer maar moet pertinent op slot van de kernenergiecontroleur. Gegevens moeten makkelijk toegankelijk zijn volgens de IGZ-inspecteur maar juist weer niet volgens de inspectie informatiebeveiliging. En elke poging om enige continuïteit in de patiëntenzorg te houden wordt kortdaat belemmerd door de arbeidsinspectie.

Het niet voldoen aan de eisen van de inspecteurs leidt tot barse rapporten met dwingende

aanbevelingen, gepeperde eisen of onmiddellijke voorwaarden, op straffe van pittige boetes of intrekken van essentiële vergunningen. Het kleinste detail dat niet helemaal klopt, leidt tot het vaststellen van een 'kritische bevinding' die gepaard gaat met dreigementen van 'verscherpt toezicht' – nog meer inspectie – of onverwachte hercontroles. Veel inspecteurs hebben het onderscheid tussen hoofd- en bijzaken uit het oog verloren of zijn door het door henzelf gecreëerde dichte woud van bomen de weg in het grote bos kwijtgeraakt.

Komen al deze controleurs eigenlijk wel kijken of het goed gaat? De manier van inspecteren en rapporteren doet eerder vermoeden dat ze juist willen optekenen wat er allemaal niet in de haak is. Het dichte spinnenweb van inspecties vertegenwoordigt een bouwwerk van gestold wantrouwen waarachter verantwoordelijken zich kunnen verschuilen als er eens iets niet goed gaat, gecombineerd met pseudo-zekerheid om ongewenste maar tegelijkertijd soms onvermijdelijke incidenten te voorkomen.

Is er een alternatief? Ja natuurlijk, wij doen allemaal ons werk gewoon goed en houden zelf wel in de gaten of we ons aan de regels houden en alles volgens de voorschriften verloopt. En is er een probleem, beste inspecteurs, dan bellen we u wel.

Marcel Levi verzorgt vanaf heden een vierwekelijkse column op deze plek. Lees voor een nadere kennismaking met hem het interview 'Ik geloof heilig in blijven praktiseren' (MC 43/2011: 2600).